



SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

THURSDAY, 31ST JULY 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following Bill, which it is intended to introduce into the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations, is, together with the Statement of Objects and Reasons accompanying it, published for general information:—

A Bill for further amending Act XXVI. of 1850.

Whereas it is desirable that the Government of Bombay should have power to depute to the Police Commissioners or others the powers and duties which are exercised or performed by the local Government under the provisions of Act XXVI. of 1850; It is hereby enacted as follows:—

Governor in Council may depute to the Police Commissioners, the Commissioner in Sind, or to any person or persons the powers and duties exercised or performed by the Government under Act XXVI. of 1850.

Act to be read as part of Act XXVI. of 1850.

I. From and after the passing of this Act the Governor of Bombay in Council may from time to time depute to the Police Commissioners, the Commissioner in Sind, or to any person or persons all or any of the powers or duties which under Act XXVI. of 1850 are required or intended to be exercised or performed by the Governor of Bombay in Council, and may from time to time revoke such powers or duties or any parts or part thereof.

II. This Act shall be read with and taken as part of Act XXVI of 1850.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

Government being of opinion that the Municipal arrangements in the Mofussil should be placed under the Revenue Commissioners, the Remembrancer for Legal Affairs was on the 14th April 1860 requested to state whether there was anything in the Municipal Act XXVI.

of 1850 to prevent the transfer from Government to the Revenue Commissioners of the Municipal bodies and arrangements in the Mofussil. The Legal Remembrancer in reply stated that such a transfer was certainly not directly contemplated by Act XXVI. of 1850, and even upon giving to it the widest interpretation of which it seemed susceptible, he was unable to discover within its purview any passage which would warrant the proposed transfer. On a further reference being made to him the Legal Remembrancer stated,—

“In Act XXVI. of 1850 there does not appear to me to be anything to prevent Government from conducting its correspondence on Municipal matters through the Revenue Commissioners, or from obtaining the opinions of those officers on the Municipal Rules framed under Section 7 of that Act or on the general working of the Act itself, but beyond this, the Revenue Commissioners would not be authorized to intervene, as consistently with the Act they could not exercise any mandatory powers. Every order either with respect to the approval of Rules under Section 6 of the Act or for the appointment of Commissioners under that section, and every other order which Government may have power to make under the Act, must be made by Government although such order may be suggested by or communicated through the Revenue Commissioners.”

Copy of the correspondence above referred to was, under date 18th July 1860, forwarded to the Legislative Council of India with the recommendation of this Government, that Act XXVI. of 1850 be so amended as to permit Government to appoint Commissioners with mandatory powers for the regulation and control of Municipal arrangements in the Mofussil.

As nothing appears to have been done consequent on the above reference to the Legislative Council of India, it is proposed to introduce a Bill in the local Legislative Council. The accompanying Bill Provides for the object in view.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 28th July 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत चाललेले कामांचे प्रोसिडिंग.

बंदगान आलीनवाच मुस्तताच हजरत आनरबल गवरनर साहेब बाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्याविषयीचे कौन्सिलाचे नियमा प्रमाणे खाली लिहिलेला आक्ताचा मसुदा हेतूचे व कारणांचे तपशिला सुद्धा प्रसिद्ध केला असे.

सन १८५० च्या २६ वा आक्ट आणखी सुधारण्या
विषयीचे आक्ताचा मसुदा.

सन १८५० चे २६ वे आक्तांतील ठरावा अन्ये ठिकठिकाणचे सरकार जे अधिकार व कामे चालविते ती पोलीस कमिशनरांस व इतरांस देण्याचा अखत्यार मुंबई सरकारास असावा हें योग्य आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविले आहे:-

उद्देश.

१. सन १८५० चे २६ वे आक्ता अन्ये जे अधिकार किंवा कामे मुंबईचे गवरनर इन् कौन्सिलाने केली पाहिजेत किंवा चालविली पाहिजेत किंवा त्याणी करावी किंवा चालवावी असा त्या आक्ताचा इरादा आहे, ते सर्व अधिकार व कामे किंवा त्या पैकीं कांहीं चालविण्याचा अधिकार हा आक्ट ठरल्यानंतर वेळोवेळी पोलीस कमिशनरांस किंवा सिंध देशांतील कमिशनरांस किंवा इतर मनुष्यास किंवा मनुष्यांस देण्याचा अखत्यार आणिक वेळोवेळी ते अधिकार व कामे किंवा त्यांचा कोणताही भाग किंवा कोणतेही भाग रद्द करण्याचा अखत्यार मुंबईचे गवरनर इन् कौन्सिलास आहे.

सन १८५० चे २६ वे आक्ता अन्ये जे अधिकार व कामे सरकार चालविते किंवा करत ते अधिकार व कामे पोलीस कमिशनरांस किंवा सिंध देशांतील कमिशनरांस किंवा कोणतेही मनुष्यास किंवा मनुष्यांस देण्याचा अखत्यार गवरनर इन् कौन्सिलास आहे.

२. हा आक्ट सन १८५० चे २६ वे आक्ताचा भाग आहे असें समजून त्याचा अर्थ करावा.

हा आक्ट सन १८५० चे २६ वे आक्ताचा भाग आहे असें समजून त्याचा अर्थ करावा.

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

शहर सुधारण्याचे कामाचा बंदोबस्त जिल्ह्यामध्ये रेविन्यू कमिशनराकडे किंवा पोलीस कमिशनराकडे सोपवा असे सरकारचे मनांत आल्यावरून जिल्ह्यांतील शहर सुधारण्याच्या मंडळ्यांचे बंदोबस्त करण्याचे काम सरकाराकडे आहे ते रेवेन्यू कमिशनरास देण्याविषयी सन १८५० चे २६ वे आक्तावरून कांहीं हरकत आहे किंवा कसें असा सवाल तांमिग १४ थी माहे एप्रील सन १८५० रोजी सरकाराने लिगल रिमेंब्रन्सर यांस केला

त्याच्या जाव साहेब मौसूफ याणी असा दिल्ला कीं सदहू प्रमाणे अधिकार बाबा असा सन १८५० चे २६ वे आक्ताच्या हेतु निःसंशय नाहीं आणि त्या आक्ताच्या कितीही ओढून अर्थ काढला तथापि सदहू प्रमाणे अधिकार देण्याची मुखत्यारी आहे अशे अर्थाचें. बाक्य त्या आक्तांत मला सांपडत नाहीं. साहेब मौसूफ यांस पुनः लिहून पाठविल्यावरून त्याणीं खालीं लिहिल्या प्रमाणे लिहून पाठविलें.

“शहर सुधारण्याचे कामाबाबद्द रेवेन्यू कमिशनरांचें मार्फत पत्र व्यवहार चालविण्यास अथवा सन १८५० चे २६ वे आक्ताचे ७ वे कलमा अन्वये शहर सुधारण्याचे कामा प्रकर्णीं केलेल्या कानू विषयीं किंवा तो आक्ट कसा काय चालतो याविषयीं सदहू अंमलदारांचें अनुमत घेण्यास सदहू आक्तावरून हरकत आहे असें मला वाटतनाहीं. परंतु याबाहेर या कामांत दखलगिरी करण्याच्या रेवेन्यू कमिशनरांस अधिकार नाहीं कारण आक्ता प्रमाणे म्हटलें असतां हुकूम करण्याच्या त्यांस अधिकार नाहीं. सदहू आक्ताचे ६ वे कलमा अन्वये केलेल्या कानू किंवा त्या कलमा अन्वये केलेल्या कमिशनरांच्या नेमणुका मंजूर करण्याविषयींचे हुकूम किंवा सदहू आक्तावरून इतर जे हुकूम करण्याच्या अधिकार सरकारास आहे ते हुकूम करावे म्हणून रेवेन्यू कमिशनरांनी अभिप्राय दिला असेल किंवा ते हुकूम त्यांचे मार्फत लिहून कळविले असतील तथापि ते हुकूम आक्ता अन्वये सरकारानेच केले पाहिजेत.”

सदहू प्रमाणे पत्र व्यवहार झाला त्याची नकल या सरकारानी तारिख १८ वी माहे जुलै सन १८६० रोजीं इंडियाचे लेजिस्लेटिव कौन्सिलास पाठविली आणि जिल्ह्यांत शहर सुधारण्याचे कामाच्या बंदोबस्त ठेवण्यासाठी हुकूम करण्याच्या अधिकार कमिशनरास सरकारास देतां याबा असा सन १८५० च्या २६ वा आक्ट सुधारावा म्हणून लिहून पाठविलें.

सदहू प्रमाणे लिहून पाठविल्यानंतर पुढें कांहीं इंडियाचे लेजिस्लेटिव कौन्सिलाने केलें नाहीं असें नजरेस येतें यास्तव हा आक्ताच्या मसुदा येथील लेजिस्लेटिव कौन्सिलांत गुजारण्याच्या बेत केला आहे. सरकारचे हेतु प्रमाणे या लगत आक्ताच्या मसुदा आहे त्यांत उराव केला आहे.

बमुजी ब हुकूम बंदेगान आली नवाब मुल-
नाथ इजरत आनरबल गवर्नर साहेब बाब-
दर दर इजलास कौन्सिल.

मु. म. पुणे, कौन्सिलाची कचेरी.)
तारिख २८ माहे जुलै सन १८६२.)

लिटल्टन हाथी ओक बेली साहेब,
हेपुदी सेकटारी निसबत सरकार पोची मही.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.

મુંબઈનાં લેબિસ્ટ્રેટિવ ખાતામાં ચાલેલાં

કામનું પ્રોસિડિંગ.

બંદેગાન આલીનવાખ સુસ્તે તાખ હુબર ત આન-
રખલ ગવરનર સાહેબ આહાદુર નંબરે મુંબઈની કા-
ચહા તથા કાનુનો કુરનારી કોંસિલના નિયમ પ્રમાણે
ફેઢળ લખેલા આકુટનો મસુદો તેનાં કારણની તથા
સખબોની વિગતસાથે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સન ૧૮૫૦ નો રુદ મા આકુટ વધારે સુધારવા-

આખતના આકુટનો મસુદો.

સન ૧૮૫૦ નો રુદ મા આકુટના ઠરાવ ઉપરથી ઢેકાણાં ઢેકાણાંની
સરકારને અધિકાર અને કામ ચલાવે છે તે પોલિસ કમિશનરને
અથવા બીજાને આપવાનો અખત્યાર મુંબઈ સરકારને આપવો
યોગ્ય છે વાસ્તે ફેઢળ લખેલા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

ઉદ્દેશ-

૧. સન ૧૮૫૦ નો રુદ મા આકુટ ઉપરથી ને અધિકાર અથવા કામ
મુંબઈના ગવરનર ઈન્ કોંસિલે કરવું ને ઈમે અથવા ચલાવવું ને ઈમે
અથવા તેણે કરવું અથવા ચલાવવું એવો તે આકુટનો ઈરાદો છે, તે
સચળો અધિકાર અને કામ અથવા તેમાંનો કુંઈ અધિકાર અથવા કામ
ચલાવવાનો અધિકાર આ આકુટ ઠરાવથી વખતે વખતે પોલિસ ક-
મિશનરને અથવા સિંધેદેશના કમિશનરને અથવા બીજા માંણસને
અથવા માંણસોને સોંપવાનો અખત્યાર અને વખતે વખતે તે અધિકાર
અથવા કામ અથવા તેનો કુંઈ ભાગ અથવા ભાગો રદ કરવાનો અખ-
ત્યાર ગવરનર ઈન્ કોંસિલને છે.

સન ૧૮૫૦ ના રુદ મા આકુટ
ઉપરથી ને અધિકાર અને કામ સર-
કાર ચલાવે છે અથવા ફેરે છે તે અ-
ધિકાર અને કામ પોલિસ કમિશન-
રને અથવા સિંધેદેશના કમિ-
શનરને અથવા ફરકોઈ માંણસ-
ને અથવા માંણસોને સોંપવાનો
અખત્યાર ગવરનર ઈન્ કોંસિલ-
ને છે.

૨. આ આકુટ સન ૧૮૫૦ નો રુદ મા આકુટનો ભાગ છે એવું સમ-
જીને એનો અર્થ કરવો.

આ આકુટ સન ૧૮૫૦ નો રુદ
મા આકુટનો ભાગ છે એવું સમ-
જીને એનો અર્થ કરવો.

કારણની તથા સખબોની વિગત.

સેફર સુધારવાનાં કામનો બંદોબસ્ત જુલ્હામાં રેચિન્યૂ કમિ-
શનરને અથવા પોલિસ કમિશનરને સોંપવાનું સરકારનાં ધ્યાનમાં

આવ્યું જોરથી નિલ્હાની રોઝેર સુધારવાની મંડળીનું અંતે બંદોબસ્તનું કામ સર
કરવાસે છે તે રેવિન્યૂ કમિશનરને સોંપવાની સંનવત ૫૦ ના રુદ મા આકટ ઉપર
થી કુંઈ ફરકત છે કે કેમ, એવો સવાલ તારીખ ૧૪ મી માહે એપ્રિલ સન ૧૮૫૦
નેરોને સરકારે લીગલ રિમેંબ્રન્સરને કર્યો. તેનો જવાબ સાહેબ મોરુદે એ-
વો લખી મોકલ્યો કે સદર્જ પ્રમાણે અધિકાર અપવો. એવી સન ૧૮૫૦ ના રુદ
મા આકટનો મત લખ નથી, એમાં કુંઈ શક નથી. અંતે તે આકટનો ગમે તેટલો
તાંણી તોડીને અર્થ ફાફાડીએ તોય પણ સદર્જ પ્રમાણે અધિકાર આપવાની મુખ-
ત્યારી છે એવા અર્થનું વાક્ય તે આકટમાં મને જુલું નથી. સાહેબ મોરુદે ને ફરી
થી લખી મોકલ્યા ઉપરથી તેણે હેબલબ્યા પ્રમાણે લખી મોકલ્યું.

“સેહેર સુધારવાનાં કામ બાબત રેવિન્યૂ કમિશનરની મારફતે પત્ર વ્યવ-
હાર ચલાવવા સાડે અર્થવા સન ૧૮૫૦ ના રુદ મા આકટની ૭ મી કલમ પ્રમાણે
“સેહેર સુધારવાનાં કામ બાબત કોર્ટના કાનૂન વિરોધ અર્થવા તે આકટ કેમ ચાલે છે
“એ વિરોધ સદર્જ અંમલ હારનું અનુમત લેવાની સદર્જ આકટ પ્રમાણે ફરકત છે કે
“મને લાગતું નથી. પણ આ ઉપરાંત આ કામમાં હાથ ચાલવાનો અધિકાર રેવિન્યૂ
“કમિશનરને નથી; કેમ કે આકટ પ્રમાણે જ ખરાબ ચાલે તો કુંઈ ફુકમ કરવા-
“નો તેને અધિકાર નથી. સદર્જ આકટની ૬ મી કલમ પ્રમાણે જે કાનૂનો અર્થવા
“કમિશનરોની નેમણ કઠરી ફોય તે મંજૂર કરવાનો ફુકમ અર્થવા સદર્જ આકટ
“પ્રમાણે બીજાને જે ફુકમ કરવાનો અધિકાર સરકારને છે. તે ફુકમ સરકારે કરવો
“એવો અભિપ્રાય રેવિન્યૂ કમિશનર આપી શકે અર્થવા તે ફુકમ તેની મારફતે
“લખી શકાય તોય પણ તે ફુકમ તે આકટ ઉપરથી સરકારે ન કરવો બને એ.”

સદર્જ પ્રમાણે પત્ર વ્યવહાર ચાલ્યો તેની નકલ આ સરકારે તારીખ ૧૪ મી માહે
જુલૈ સન ૧૮૫૦ ને રોબર્ટ ઈંડિયાની લેગિસ્લેટિવ કોર્ટ સિલ્લેને મોકલી અંતે નિ-
જામાં સેહેર સુધારવાનાં કામનો બંદોબસ્ત રાખવા સાડે ફુકમ કરવાનો અધિ-
કાર કમિશનરને આપવાની મુખત્યારી સરકારને મળે, એવી રીતે સન ૧૮૫૦ નો
રુદ મો આકટ સુધારવા સાડે લખી મોકલ્યું.

એવી રીતે લખી મોકલ્યા પછી ઈંડિયાની લેગિસ્લેટિવ કોર્ટ સિલ્લે કુંઈ ફરકું
નહીં એવું નબરમાં આંચ છે વાસ્તે આ આકટનો મસુદો અર્થવાંની લેગિસ્લે-
ટિવ કોર્ટ સિલ્લમાં ગુબ્બરવાનો ઈરાદો કર્યો છે. સરકારના ઈરાદા પ્રમાણે આની
સાથેના આકટના મસુદામાં ઠરાવ કર્યો છે.

બમુજબે ફુકમ બંદોગાન આલીનવાબ મુ-
સ્તેતાબ હુબરત આનરબલ ગવર્નર સા-
હેબ આદાદુર દરઈબલાસ કોર્ટ સિલ-
સિલ્લરન હાલીઓફ બેલી સાહેબ,
ડેપુટી સેક્રેટરી બિસબલ સરકાર
એઓની સદી.

મુકામ પુણા કોર્ટ સિલ્લની કચેરી.
તારીખ ૧૪ મી માહે જુલૈ સન ૧૮૫૧
ઈસવી

ముంబయివీధికి పక్క దివాలా కమిటీ సమాఖ్య నడచుచు
కేలనగళ్ళ మీద నిడివినట్లు.

బండిగాన అల్లనవాలు మున్నెలాలు చురుకైన అనగాలు
గవరనర సాదేలు బారుద్దుర బుంబురే ముంబయి యవరకా
యిది దాంగూ కానూ మాదువ బాబులు క్లాంసతన నియమ
గళ్ళ ప్రకార కేళ్ళనే బరదరువ అక్కిన మనుషుదేయన్ను అభిప్రాయ
దాంగూ కారణ గళ్ళ తపశ్శిలలు సహితవాగి ప్రసిద్ధపడి
సోదాగిరుత్రుదే.

సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన అన్నయ అన్నగిదు
రన్ను మాదువ బాబులు అక్కిన మనుషుదే.

సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన సమాఖ్య నడచునగళ్ళ
అన్నయ రికరెకాన్డే సరకారదవరు యావ అధికార దాంగూ
కేలనగళ్ళ నడిచు త్రాసో అమనగళ్ళను మీలనకమిశ్ర
సరకరిగి దాంగూ యితరరిగి కేలనగళ్ళ విషయదత్త ముంబయి
సరకారదవరిగి అమలాగ్రిత యితరకత్తయ్య యుక్తవాగిరుత్రుదే-
యాద్దరిందని స్థిరపడుచున్నది.

సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన అన్నయ యావ అధికార
అధికార కేలన ముంబయిద గవరనర యిసకాంసలవరు మా
దవీరకేలబదాగి అధికార నడిచి వీరకేలబదాగి నడిచి అక్కిన యి
రాదే అదో అంధా సవన అధికార గళాగల అధికార కేలనగళ్ళ
గల అధికార అమనగళ్ళ పైకి యేనకే యన్నగల నడిచి తక్కు బన్య
యో అక్కిన ముంబయిద బన్యక వ్యాఖ్యే వ్యాఖ్యేదత్త మీలన
కమిశ్రనరిగి అధికార నిధు దీర్ఘద కమిశ్రనరిగి అధికార యిత
ర మనుష్యరిగి అధికార మనుష్యరిగి అధికార మనుషు మాదు
వ విషయదత్త దాంగూ వ్యాఖ్యే వ్యాఖ్యేదత్త అంధాద్దన్ను అధికార
అదర యావ అధికార నడిచు అధికార బాగనగళ్ళ న్నాదరు రద్దు
మాదువ విషయదత్త ముంబయి గవరనర యిసకాంసలవరిగి
అమలాగ్రిత అదే.

యో అక్కిన సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన భాగవదే
దుతిశ్చదు అదర అధికారను మాదికొర తక్కుదు.

అక్కిన

సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన అన్నయ సరకారదవరు
నడిచి తక్కుదు అధికారదా
గూ కేలన యిసగళ్ళను
మీలనక కమిశ్రనరక
రిగి అధికార నిధు దీర్ఘద
కమిశ్రనరకరిగి అధికార
యో వ మనుష్యరిగి నాద
రు అధికార మనుష్యరి
నాదరు గవరనర యిస
కాంసలవరు ముంబయి
దబరుదు.

యో అక్కిన సనగూళ్ళనే యిసవిత్తనే అక్కిన భాగవదే
దుతిశ్చదు అదర అధికారను
మాదికొర తక్కుదు.

అభిప్రాయ దాంగూ కారణ యిమ గళ్ళ తపశ్శిలలు.

కరర సుధారణాకి కేలనద బండిబస్సు బిట్టిదో
గ్గనే రివిన్యూ కమిశ్రనరకదే అధికార మీలనక కమిశ్రనర
నకదే మీష్టిస బీరకేలబదాగి సరకారదవరిగి తీరిదిద్దరింద
బిట్టి యోగ్గిగ కరర సుధారణాకి మందజ్ఞయవరదాంగూ
బండిబస్సు మాదతక్కుదు సరకారదవరకదే అదే యదు
రివిన్యూ కమిశ్రనరకదే మీష్టి సువ విషయదత్త సనగూళ్ళ

నేల యొక్క పంట నీల అక్షిణమే అంద యీనకి దరకలు అక్షిణాం
నే యంబువ విషయదల్ల సరకారదవరు తారీము గునే మాన్
యిస్తేల సనగూం నీల దివన అనలరమే బ్రన మయవరిగేన
వాలు మాదిదల్ల సాహేల మోసూ ఫరవరు బుబాబు పొట్టు
యీనిందకి సదరయూ ప్రకార అధికార క్షోదబేకి బదానన
గూనినే యుసవిత్త నీల అక్షిణ అభిప్రాయ సెనంశయవాగి
యిల్ల. మత్తు అక్షిణమే అంద యావ యావ ప్రకారవాగి -
అక్షిణమాదిదా గూని సదరయూ ప్రకార అధికార క్షోదబట్టి
ముఖ్యారి అదే దింక అక్షిణవానువంధా వాక్య సదర అక్షిణ
త్త ననగే దీగారి యోదిల్ల. సాహేల మోసూ ఫరవరిగే మన
బరదు కళాదిసి ద్దరింద అవరు బరదు త్రిశినిద్దే నీందకి.

“శరరసుధారణాకి బాబలు కివిన్యక్తమీ శరరవర
“మాఫరత పత్రవ్రవదార నదన అక్షి అక్షిణ సనగూం నీల
“యిసవిత్త నీల అక్షిణ ౨ నీల కలమిన ప్రకార శరరసుధారణా
“కీ కిలనద ప్రకారదల్ల మాదికువంధా కానూన విషయదల్ల
“అక్షిణ అక్షి యావ ప్రకార నదయు త్రి బ విషయదల్ల సదర
“రూ అమలదారక అనుమతియనల్ల త్రిగదుసాంబువబగ్గ
“సదరయూ అక్షిణమే అంద దరకలు అదే యంబదాగి ననగే
“త్రోగూదిల్ల. మరతు యుదక్కి మిరి యాకిలనదల్ల దాంబ
“గిరిమాదలక్కి కివిన్యక్తమీ శరరవరిగే అధికారవిల్ల. శారణ
“వీనిందకి అక్షిణ ప్రకార నీగదలాగి అవరిగే రుకుముమాద
“అక్షి అధికార విల్ల. సదర అక్షిణ ౨ నీల కలమిన అక్షయ మాది
“దంధా కానూన అక్షిణ అదర అక్షయ మాదలాదంధా కమిశ
“నరనేల మణూక మంబూర మారువ విషయద రుకుము అక్షి
“సదర అక్షిణమే అంద యితర యావ రుకుము మాదలక్కి
“సరకారదవరిగే అధికారవదీల అంధా రుకుమునూ మాద
“బేకి బదాగి కివిన్యక్తమీ శరరవరు అభిప్రాయవనంక్షో
“ప్రద్యగూని అక్షిణ అంధా రుకుము అవర మాఫరత యంద
“బరదు త్రిశినిద్దా గూని త్రిగవి అంధా రుకుము నల్లను అక్షి
“న అక్షయ సరకారదవరిగే మాద బేకాద్దు”

సదరయూ ప్రకార నదదంధా పత్రవ్రవదారదనకలన్న
యూ సరకారదవరు తారీము గునే మాన్ బు లా యిసనగూ
నీల దివన యింది యాద త్రిశిన్దీ వివకాం నీలవరిగే కళాదిసిదరు
మత్తు బ్రివ్వి దీగారి శరరసుధారణాకియ కిలనద లుదీల
బస్సనల్ల యిదువ గూని ఫరదు రుకుము మారువ విషయదల్ల -
సరకారదవరు కమిశనరవరిగే అధికారవం నల్లయ మాదలు -
రుదీ. బువ బగ్గే సనగూం నీల యిసవిత్త నీల అక్షిణ దురము
పదిన బేకి బదాగి బరదు త్రిశినిద్దా గూని.

సదరయూ ప్రకార బరదు త్రిశినిద్దా గూని బళిక యం
దియాదవేల్లిన్దీ వివకా ననలనవరు అబగ్గే త్రిబువి బుమా

దత్తం వేంబదాని తోని తిట్టించి యా బ్రహ్మన మనుషుదే యున్న
యొట్టిన తేబ్రహ్మేమివ కౌం నల కట్ట నుబురా యున బే కేంబదాని
వెబార మూడో టాని రుత్తదే. యదర లగతి రువ బ్రహ్మన మను
దేయట్ట సరకార దవర అబ్బి య ద. తే తరాపు మూడో టాని
టాని రుత్తదే.

బమ్మిరి వే రుకు ము బందిగాన
అట్టిన హ బమ్మిన్ టా బరు లుర
అనర బల గవర నర సాదే బు బార
దుర దర యు బు లా న కౌం నల.

ముక్తాపమస్తే.
కౌం నల కటిరి.
టాని రుత్తదే.
బు బార యు న కౌం నల
నీల యు నది.

అమల పన రా అ బుక బే త సాదే బు.
దే ము ప సే న్న బారి న స బ ల సరకార
యదర సే.

(True Translation)

VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

THE following Bill which it is intended to introduce into the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations, is, together with Statement of Objects and Reasons accompanying it, published for general information :—

A Bill to abate the Nuisance arising from the Smoke of Furnaces in the Islands of Bombay and Colaba.

Preamble.

Whereas it is expedient to abate the nuisance arising from the smoke of furnaces in the Islands of Bombay and Colaba; It is enacted as follows :—

I. From and after the 1st day of August 1863 every furnace employed or to be employed in the Islands of Bombay or Colaba, or within the distance of 100 yards from the shore thereof in the working of engines by steam, and every furnace employed or to be employed in any Public or Government works or buildings, or in any Mill, Factory, Printing-house, Dye-house, Iron-foundry, Glass-house, Distillery, Brew-house, Sugar Refinery, Bake-house, Iron-works, Gas-works, Water-works, or in the works of any Press Company, Spinning Company, Weaving Company, Spinning and Weaving Company, Throstle Mill Company, Ice Company, or in any works for the purpose of manufacturing ice, or in any works in the possession or occupation or under the control or power of the Peninsula and Oriental Steam Navigation Company, or of the Bombay or any other Steam Navigation Company, or employed or to be employed in any other works or buildings used for the purpose of trade or manufacture within the Islands of Bombay or Colaba, or within the distance of 100 yards from the shore thereof (although a steam-engine be not used or employed therein) shall in all cases be constructed or altered so as to consume or burn the smoke arising from such furnace; and if any person shall after the 1st day of August 1863 within the Islands of Bombay or Colaba, or within the distance of 100 yards from the shore thereof, use any such furnace which shall not be constructed so as to consume or burn its own smoke, or shall so negligently use any such furnace as that smoke arising therefrom shall not be effectually consumed or burnt, or shall carry on any trade or business which shall occasion any noxious or offensive effluvia, or otherwise annoy the neighbourhood or inhabitants without using the best practicable means for preventing or counteracting such smoke or other annoyance, every person offending, being the owner or occupier of the premises, or being a Moonim, Goomastah, Agent, Foreman, or other person employed by such owner or occupier, shall, upon a summary conviction for such offence before any Justice or Justices, forfeit and pay a sum not more than 100 Rupees nor less than 40 Rupees, and upon a second conviction for such offence the sum of 200 Rupees, and for each subsequent conviction a sum double the amount of the penalty imposed for the last preceding conviction.

II. The words “consume or burn the smoke” shall not be held in all cases to mean “consume or burn all the smoke,” and the Justice or Justices before whom any person shall be summoned may remit the penalties enacted by this Act if he or they shall be of opinion that such person has so constructed or altered his furnace as to consume or burn as far as possible all the smoke arising from such furnace, and has carefully attended to the same and consumed or burned as far as possible the smoke arising from such furnace.

III. If the owner or occupier of any premises to which the provisions of this Act shall apply, or if the Moonim, Goomastah, Agent, Foreman, or other person employed by such owner or occupier shall refuse to allow their premises to be inspected by a person duly authorized by the Commissioner of Police or by the Municipal Commissioners for the Town of Bombay for that purpose, it shall be lawful for any Constable authorized by the order in writing of the Commissioner of Police, or of the Municipal Commissioners for the Town of

Bombay, with or without any Assistant, to enter into and upon any building or premises in the Islands of Bombay or Colaba, or within 100 yards of the shore thereof, in which any furnace may be or in which such noxious trade or business may be carried on, and to examine into the construction of such furnace and into the manner of carrying on such trade or business; and any person obstructing any such Constable or his Assistant in the execution of any such order shall, upon a summary conviction for such offence before any Justice or Justices, forfeit and pay any sum not exceeding five hundred rupees.

IV. No information shall be laid against any person for the recovery of any penalty under this Act except by the authority of the Governor in Council of Bombay or by the Commissioner of Police acting under the orders and directions of the said Governor in Council, or by the authority of the Municipal Commissioners for the Town of Bombay.

No information to be laid except by authority of Governor in Council, or-Municipal Commissioners.

Not to apply to Locomotive Engines on Railroads.

V. Nothing in this Act shall be held to apply to Locomotive Engines used for the purposes of traffic in or upon any Railway within the limits of the Islands of Bombay or Colaba.

Penalties recoverable under Act XIII. of 1856.

VI. All penalties by this Act imposed shall be recoverable according to the provisions of Act XIII. of 1856.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

The increase of smoke from furnaces now used in the different mills and manufactories, as well as in numerous public and private buildings where machinery worked by steam has been introduced, is very apparent. These establishments are on the increase in the Fort and Colaba, as well as the outskirts of the Native Town, as any person may readily satisfy himself.

The comparatively limited space comprised within the limits of the Island, and the dense masses of people residing thereon, seem to render it very desirable that means should be taken as early as practicable to abate the nuisance and to prevent its increase.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 28th July 1862.

मुंबई येथील लेजरलेटिव खात्यांत चाललेले कामांचे प्रोसिडिंग.

वेदगान आली नवाब मुस्तताब हजरत आनरंवल गवरनर साहेब बाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्या विषयींचे कौन्सिलाचे नियमा प्रमाणे खाली लिहिलेला आक्टा-चा मसुदा हेतूचे व कारणांचे तपशिला सुद्धा प्रसिद्ध केला असे.

मुंबई व कुलाबा या टापूंत भट्ट्यांचे धुरापासून उपद्रव होतो तो कमी करण्या विषयीचे आक्टाचा मसुदा.

मुंबई व कुलाबा या टापूंत भट्ट्यांचे धुरा पासून उपद्रव होतो तो कमी करणे योग्य आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविले आहे:—

उद्देश.

१. सन १८६३ चे आगस्ट महिन्याचे १ ले तारिखे पासून मुंबई किंवा कुलाबा या टापूंत किंवा त्या टापूंचे किनाऱ्या पासून १०० वारांचे आंत वाफेने यंत्रे चालविण्या साठी उपयोग केलेल्या किंवा करावयाच्या भट्ट्या;— आणि सार्वजनिक किंवा सरकारी कामांत किंवा इमारतींत किंवा कोणतेही मिलांत किंवा फ्याक्टोरींत किंवा छापण्याचे कारखान्यांत किंवा रंगण्याचे कारखान्यांत किंवा लोखंडी काम ओतण्याचे कारखान्यांत किंवा कांचेचे कारखान्यांत किंवा दारू गाळण्याचे कारखान्यांत किंवा ब्रुहीसांत किंवा साकर धुण्याचे कारखान्यांत किंवा भट्ट्यारखान्यांत किंवा लोखंडी कामाचे कारखान्यांत किंवा धुराचे दिव्याचे कारखान्यांत किंवा पाण्याचे नळाचे कारखान्यांत अथवा प्रेस कंपनीचे किंवा स्पीनिंग कंपनीचे किंवा बुडविंग कंपनीचे किंवा स्पीनिंग व बुडविंग कंपनीचे किंवा थ्रॉसलमिल कंपनीचे किंवा एसेस कंपनीचे कारखान्यांत किंवा वर्फ करण्याचे कोणतेही कारखान्यांत अथवा पेनेनसुलर एंड ओरिएंटल स्टीम नाविवेशन कंपनीचे किंवा वावे स्टीम नाविवेशन कंपनीचे किंवा इतर कोणतेही स्टीम नाविवेशन कंपनीचे कवच्यांतले किंवा उपभोगांतले किंवा ताब्यांतले किंवा आखत्यारांतले कोणतेही कारखान्यांत उपयोग केलेल्या किंवा करावयाच्या भट्ट्या अथवा मुंबई किंवा कुलाबा या टापूंत किंवा त्या टापूंचे किनाऱ्या पासून शंभर वारांचे आंत कोणताही धंदा किंवा कसव चालविण्यासाठी ज्या कारखान्याचा किंवा इमारतीचा उपयोग केला असेल त्या कारखान्यांत किंवा इमारतींत उपयोग केलेल्या किंवा करावयाच्या भट्ट्या वाफेचे यंत्राचा उपयोग केला असो किंवा नसो तथापि त्या भट्ट्यातून धूर निघेल तो जळून आईल अशा त्या भट्ट्या बांधाव्या किंवा त्यांत फेरफार करावे. आणि सन १८६३ चे आगस्ट महिन्याचे १ ले तारिखे नंतर मुंबई किंवा कुलाबा या टापूंत किंवा त्या टापूंचे किनाऱ्या पासून १०० वारांचे आंत आपला धूर जाळणार नाही अशी भट्टी बांधली असेल तिचा कोणी मनुष्य उपयोग करील अथवा भट्टीचा धूर पुंतेपणी जळत नाही अशे भट्टीचा गाफिलपणाने उपयोग करील;— अथवा अपकारक किंवा उपद्रवकारक वाण निघेल किंवा जवळचे लोकांस किंवा राहणारांस इतर रितीने त्रास होईल असा धंदा किंवा काम चालवील आणि धूर किंवा इतर उपद्रव न होई असा चालेल तितका उपाय न करील तर सदहू प्रमाणे गुन्हा करणारा प्रत्येक मनुष्य

मुंबई व कुलाबा या टापूंतल भट्ट्यांनी आपला धूर जाळावा.

१ मिल्ह झणजे यंत्र.

२ फ्याक्टोरी झणजे कारखाना.

३ ब्रुहीस झणजे सान्य वगैरे कुजवून दारू करण्याचा कारखाना.

४ प्रेस कंपनी झणजे गडे बांधणारी मंडळी.

५ स्पीनिंग कंपनी झणजे रूत कांतणारी मंडळी.

६ बुडविंग कंपनी झणजे विणणारी मंडळी.

७ एसेस कंपनी झणजे बकौचा बापास करणारी मंडळी.

सदहू प्रकारचे ठिकाणाचा मालक किंवा उपभोग घेणारा असेल त्यावर किंवा सदहू प्रकारचे मालकाचा किंवा उपभोग घेणाराचा मुनीम किंवा गुमास्ता किंवा मुखत्यार किंवा *फोरम्यान असेल त्यावर किंवा त्याणे चाकरीस ठेवलेले इतर मनुष्यावर सदहू प्रकारचे गुन्हाची जस्टिस आफ् धि पीसा समक्ष किंवा पीसां समक्ष संक्षिप्त रितीने शाबिती झाली असता त्यास पराकाष्ठा १०० रुपये पर्यंत किंवा कमीत कमी ४० रुपये पर्यंत दंड होईल व त्याणे तो दंड दिला पाहिजे. आणि दुसरे खेपेस सदहू प्रकारची शाबिती होईल तर २०० रुपये दंड होईल आणि पुढे अशीच गुन्हाची शाबिती झाली तर मागे गुन्हाची शाबिती होऊन जो दंड झाला असेल त्याचे दुप्पट दंड होईल.

धूर न निघे अशे सर्प-
णाचा मात्र उपयोग केला तर
दंड होणार नाही.

२. "धूर जाळणे" या शब्दाचा अर्थ सर्वप्रसंगी सगळ्याच धूर जाळणे असा समजून नये आणि ज्या जस्टिसा समक्ष किंवा जस्टिसां समक्ष (हजर होण्याविषयी) कोणी मनुष्यास समन केलें असेल त्यास, खाली लिहिल्याप्रमाणे नजरेस येईल तर या आकटावरून दंड व्हावयाचा तो माफ करण्याचा अधिकार त्या जस्टिसास किंवा जस्टिसांस आहे म्हणजे भट्टीतून निघालेला धूर सर्व जळे अशी भट्टी बांधता येईल तशी सदहू प्रकारचे मनुष्याने बांधली आहे किंवा तीत फेरफार केला आहे व त्या कामाकडे त्याणे फार लक्ष दिलें आहे व भट्ट्यांचा धूर जळेल तितका जाळला आहे असे नजरेस येईल तर दंड माफ करण्याचा अधिकार आहे.

आंत जाऊन भट्ट्या पाहा-
ण्याचा अधिकार कान्स्टेबलास
द्यावा.

३. ज्या ठिकाणास या आकटातील ठराव लागू असतील त्या ठिकाणाचा मालक किंवा उपभोग घेणारा अथवा सदहू प्रकारचे मालकाचा किंवा उपभोग घेणाराचा मुनीम किंवा गुमास्ता किंवा मुखत्यार किंवा फोरम्यान किंवा त्याणे चाकरीस ठेवलेला इतर मनुष्य खाली लिहिलेले मनुष्यास आपलें ठिकाण पाहून देणार नाही म्हणजे ठिकाण पाहा-
ण्याचा ज्या मनुष्यास मुंबई शहराचे पोलिस कमिशनराने किंवा म्युनिसिपल कमिशनराने योग्य रितीने अधिकार दिला असेल त्या मनुष्यास पाहून देणार नाही तर मुंबई शहराचे पोलिस कमिशनराचे किंवा म्युनिसिपल कमिशनराचे लेखा हुकुमावरून ज्या कान्स्टेबलास अधिकार मिळाला असेल त्यास मुंबई किंवा कुलाबा या टापूतील किंवा त्या टापूचे किनाऱ्यापासून १०० वारांचे आतील ज्या इमारतीत किंवा ठिकाणांत भट्टी असेल किंवा सदहू प्रकारचा उपद्रवकारक धंदा किंवा काम चालत असेल त्या इमारतीत किंवा ठिकाणांत मदतनिसासुद्धा किंवा मदतनिसांचाचून शिरून तो भट्टी कोणते रितीने बांधला आहे ते व सदहू प्रकारचा धंदा किंवा काम कोणते रितीने चालवितात ते पाहण्याचा अधिकार आहे. आणि सदहू प्रकारचे कान्स्टेबलास किंवा त्याचे मदतनिसास सदहू प्रकारचा हुकूम बज्याविषयाचे कामांत कोणी मनुष्य हरकत करील तर त्या गुन्हाची संक्षिप्त रितीने शाबिती त्या मनुष्यावर कोणतेहि जस्टिसा समक्ष किंवा जस्टिसां समक्ष झाली असता त्यास पराकाष्ठा पांचशे रुपये पर्यंत दंड होईल व त्याणे तो दंड दिला पाहिजे.

गवरनर इन कौन्सिलाचे
किंवा म्युनिसिपल कमिशनराचे
हुकुमा वाचून किर्याद करूनये.

४. या आकटा अन्वये दंड पडतो तो घेण्यासाठी कोणी मनुष्यावर किर्याद करणे ती मुंबईचे गवरनर इन कौन्सिलाचे हुकुमावाचून किंवा सदहू गवरनर इन कौन्सिलाचे हुकुमावरून चालणारे पोलिस कमिशनराचे हुकुमावाचून किंवा मुंबई शहराचे म्युनिसिपल कमिशनराचे हुकुमावाचून करूनये.

लोखंडी सडकेवरील आ-
गीचे गाड्यांस लागू नाही.

५. मुंबई किंवा कुलाबा या टापूचे हद्दीतील लोखंडी सडकेवर फिरण्यासाठी ज्या आगीचे गाड्यांचा उपयोग करित असतील त्या गाड्यांस या आकटातील कोणताही ठराव लागू आहे असे समजून नये.

६. या आकटा अन्वये केलेले दंड सन १८५६ चे १३ वे आकटातील ठरावा अन्वये वसूल करावे.

दंड सन १८५६ चे १३ वे आकटा अन्वये वसूल करावे

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

पुष्कळ सरकारी व खानगी इमारतींत व तसेच शिमांत व श्यानुक्याक्टरींत वाफेने चालणारी यंत्रे आणली आहेत त्यांत हालीं भट्ट्यांचा उपयोग करतात त्यापासून धूर फार होतो हें अगदी उघड आहे. हे कारखाने शहराचे बाहेरील भागांत व तसेच किल्यांत व कुलाब्यांत वाढत चालले आहेत याविषयीची कोणास खात्री करून घेणे असल्यास सहज होईल.

हा टापू लाहान असून त्यांत लोकांची वस्ती दाट आहे यास्तव हा उपद्रव कमी करण्याविषयी व वादून देण्याविषयी होईल तितके लौकर इलाज करणे ही फार अगत्याची गोष्ट आहे.

बमुजिबे हुकूम बंदेगान आलीनवाब मुस्तताब हजरत
आनरबल गवरनर साहेब बाहादूर दरइजलास कौन्सिल.

लिटलटन हालीओक वेली साहेब,
डेपुटी सेक्रेटरी निसवत सरकार यांची सही.

मुकाम पुणे, कौन्सिलाची कचेरी.
तारीख २८ वी माहे जुलै सन १८६२.

(True translation)

VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government.

१ निजल खणजे यंत्र.

२ श्यानुक्याक्टरी खणजे कारखाना.

મુંબઈનાં લેબિસલેટિવ ખાતામાં ચાલેલાં કામનું

પ્રેસિડિંગ.

બેંદગાન અલીનવાંખ મુસ્તેતામ હુદરત આનરબલ ગવરનર સહેમ બહાદુર બંજરે મુંબઈની કાયદા તથા કાનુનો કરનારી કૌન્સિલના નિયમ પ્રમાણે હેઠળ લખેલા આક્ટનો મસુદો તેનાં કારણની તથા સમયોની વિગત સાથે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

મુંબઈ તથા કુલાખા ટાપુમાં ભઠ્ઠીઓનાં ધૂમાડાથી ઉપદ્રવ થાયછે તે ઓછો કરવા બાબતના આક્ટનો મસુદો.

ઉદ્દેશ.

મુંબઈ તથા કુલાખા ટાપુમાં ભઠ્ઠીઓના ધૂમાડાથી ઉપદ્રવ થાયછે તે ઓછો કરવા યોગ્ય છે વારંતે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ફાળું છે:—

મુંબઈ તથા કુલાખા ટાપુની ભઠ્ઠીઓએ પોતાના ધૂમાડા આળી નાખવો.

૧. સન ૧૮૬૩ ના આગસ્ટ મહિનાની ૧ લી તારિખથી મુંબઈ અથવા કુલાખા ટાપુમાં અથવા તે ટાપુના કિનારાથી ૧૦૦ ગજની અંદર બાફનાં જોરની સંખ્યા ચલાવવાસારે ઉપયોગમાં આવેલી અથવા આવવાની ભઠ્ઠીઓ;— અને સાર્વજનિક અથવા સરકારી કામમાં અથવા હમિરતમાં અથવા કોઈ રમિયમાં અથવા રફાકોરીમાં અથવા હાવવાનાં કારખાનામાં અથવા રંગવાનાં કારખાનામાં અથવા લોહિડાંનું કામ હાળવાનાં કારખાનામાં અથવા કાચનાં કારખાનામાં અથવા દારૂ ગાળવાનાં કારખાનામાં અથવા રખૈસમાં અથવા ખાણ ધોવાનાં કારખાનામાં અથવા ભઠ્ઠીયારખાનામાં અથવા લોહિડાંનાં કામનાં કારખાનામાં અથવા ધૂમાડાના દીવાનાં કારખાનામાં અથવા પાણીના નળનાં કારખાનામાં અથવા ૪ પ્રેસ કંપનીનાં અથવા ૫ સ્પીનિંગ કંપનીનાં અથવા ૬ વીવિંગ કંપનીનાં અથવા ૭ સ્પીનિંગ અને ૬ વીવિંગ કંપનીનાં અથવા ટ્રાસલમિલ કંપનીનાં અથવા ૮ એસ કંપનીનાં કારખાનામાં અથવા બરફ કરવાનાં હરકોઈ કારખાનામાં અથવા પેનેન-મુલર એન્ડ એરિમ્પેટલ સ્ટીમ નાવિગેશન કંપનીના અથવા બોમ્બે સ્ટીમ નાવિગેશન કંપનીના અથવા બીજી કોઈ સ્ટીમ નાવિગેશન કંપનીના કબજામાં હિનાં અથવા ભોગવટામાં હિનાં અથવા તામામાં હિનાં અથવા અખત્યારમાં હિનાં કોઈ કારખાનામાં ઉપયોગમાં આવેલી અથવા આવવાની ભઠ્ઠીઓ, અથવા મુંબઈ અથવા કુલાખા ટાપુમાં અથવા તે ટાપુના કિનારાથી સો ગજની અંદર કંઈ ધંધો અથવા ક્રિસેમ ચલાવવાસારે જે કારખાનું અથવા હમિરત વાપરમાં આવેલું હોય તે કારખાનામાં અથવા હમિરતમાં ઉપયોગમાં આવેલી અથવા આવવાની ભઠ્ઠીઓ, બાફના સંખ્યાનો ઉપયોગ કર્યો હોય કે નહીં હોય તો પણ તે ભઠ્ઠીઓમાંથી ધૂમાડા નિકળે તે બળીભય એ

૧ મિલ્લ એટલે યંત્ર.

૨ ફાક્ટોરી એટલે કારખાનું.

૩ ધૂઠોસ એટલે ધાત્ય વગેરે કોહોવડાવીને બીરના જેવો દારૂ કરવાનું કારખાનું.

૪ પ્રેસ કંપની એટલે સકંચાથી ગાંસડી બાંધવાની મંડળી.

૫ સ્પીનિંગ કંપની એટલે મુતર કાંતનારી મંડળી.

૬ વીવિંગ કંપની એટલે કાપડ વણનારી મંડળી.

૭ એસ કંપની એટલે બરફનો વપાર કરનારી મંડળી.

રીતે તે ભઠ્ઠીઓ બાંધવી અથવા તેઓમાં ફેરફાર કરવો; અને સન ૧૮૧૩ના આગસ્ટ મહિનાની ૧ લી તારીખ પછી મુંબઈ અથવા કુલાબા ટાપુમાં અથવા તે ટાપુના કિનારાથી ૧૦૦ વહારની અંદર પોતાનો ધૂમાડો બાળી નહીં નાખે તેવી ભઠ્ઠી બાંધી હોય તે ભઠ્ઠી કોઈ માંણસ વાપરે અથવા ભઠ્ઠીનો ધૂમાડો બરાબર બગી જતો નહીં હોય તેવી ભઠ્ઠી ગફલતથી વાપરે; અથવા અપકાર અથવા ઉપદ્રવ થાય તેવી ગંધ આવે અથવા પાસેનાં લોકોને અથવા રેલેનારાઓને બીજી રીતે કંટાળા આવે તેવો ધંધો અથવા કામ ચલાવે અને ધૂમાડો અથવા બીજો ઉપદ્રવ નહીં થાય તે રીતે ચલે તેટલા ઉપાય નહીં કરે તો સદરહુ પ્રમાણે ગુન્હો કરનાર દરએક માંણસ સદરહુ પ્રકારની જગાનો ધણી અથવા ભોગવટો કરનાર હશે તેની ઉપર અથવા સદરહુ પ્રકારના ધણીનો અથવા ભોગવટો કરનારનો મુતીમ અથવા ગુમાસ્તો અથવા મુખત્યાર અથવા ફોરમાન* હોય તેની ઉપર અથવા તેણે જે બીજાં માંણસને ચાકરીએ રાખીયું હોય તે માંણસની ઉપર સદરહુ ગુન્હો જરિસ આફ ધી પીસની આગળ સંક્ષિપ્ત રીતે સાબિત થશે તો તેને ધણામાં ધણા ૧૦૦ રૂપિયા મુધી અથવા એકામાં એકા ૪૦ રૂપિયા મુધી દંડ થશે. અને તેને તે દંડ આપવો પડશે. અને બીજી વખતે સદરહુ પ્રકારની સાબિતી થશે તો ૨૦૦ રૂપિયા દંડ થશે અને આગળ જતાં એજ પ્રમાણે ગુન્હાની સાબિતી થશે તો અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયાપછી જે દંડ થયો હોય તેથી બરાબરો દંડ થશે.

૨. “ધૂમાડો બાળી નાખવો” આ શબ્દોનો અર્થ, હમણાં સધળોજ ધૂમાડો બાળી નાખવો એવા સમજવા નહીં. અને જે જરિસની અથવા જરિસોની આગળ (હાજર થવાનો) કોઈ માંણસને સમજ કર્યો હોય તેને આ આજ્ઞ પ્રમાણે જે દંડ ખેસે તે દંડ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે નજરમાં આવે તો માફ કરવાનો અધિકાર તે જરિસ આફ ધી પીસને અથવા પસોને છે, એટલે ભઠ્ઠીમાંથી નિકળેલા ધૂમાડો બંધો બગી જાય તેવી ભઠ્ઠી બંધાય તે પ્રમાણે તે માંણસ ભઠ્ઠી બાંધી છે અથવા તેમાં ફેરફાર કર્યો છે અને તે કામમાં તેણે ધણુંજ ધ્યાન રાખ્યું છે અને ભઠ્ઠીનો ધૂમાડો બળે તેટલો બાળી મુશ્કેલી છે એવું નજરમાં આવશે તો દંડ માફ કરવાનો અધિકાર છે.

ધૂમાડો નહીં નિકળે તેવાં સર્પણ વાપરે તો દંડ થશે નહીં.

૩. જે જગાને આ આજ્ઞના હુકમ લાગૂ હોય તે જગાનો ધણી અથવા ભોગવટો કરનાર અથવા તે ધણીનો અથવા ભોગવટો કરનારનો મુતીમ અથવા ગુમાસ્તો અથવા મુખત્યાર અથવા ફોરમાન અથવા તેણે જે બીજાં માંણસને ચાકરીએ રાખીયું હોય તે માંણસ, જે માંણસને મુંબઈ રોહરના પોલીસ કમિશનરે અથવા મુનિસિપલ કમિશનરોએ યોગ્ય રીતે અધિકાર આપ્યો હોય તે માંણસને પોતાની જગા જોવા નહીં દેશે તો મુંબઈ રોહરના પોલીસ કમિશનરના અથવા મુનિસિપલ કમિશનરોના લખેલા હુકમ ઉપરથી જે કાન્સ્ટેબલને અધિકાર મળ્યો હોય તેને મુંબઈ અથવા કુલાબા ટાપુની અથવા તે ટાપુના કિનારાથી ૧૦૦ વહારની અંદર જે ઇમારતમાં અથવા જગાએ ભઠ્ઠી હોય અથવા ઉપદ્રવ થાય તેવો સદરહુ પ્રકારનો ધંધો અથવા કામ ચલાવું હોય તે ઇમારતમાં અથવા જગાએ મદતગારો સાથે અથવા મદતગારો વગર પેસીને તે ભઠ્ઠી કઈ રીતે બાંધી છે અને સદરહુ પ્રકારનો ધંધો અથવા કામ કઈ રીતે ચલાવે છે તે જોવાનો અધિકાર છે. અને તે કાન્સ્ટેબલને અથવા તેના મદદગારોને તે હુકમ બંદવવાનાં કામમાં જે માંણસ હરકત કરે તે માંણસ ઉપર કોઈ જરિસ અથવા જરિસોની આગળ તે ગુન્હો સંક્ષિપ્ત રીતે સાબિત થશે તો તેને ધણામાં ધણા પાંચસે રૂપિયા મુધી દંડ થશે અને તેને તે દંડ આપવો પડશે.

માટે જમને ભઠ્ઠીઓ જોવાનો કાન્સ્ટેબલને અધિકાર આપવા.

ગવરનર ઇન્ કૉસિલના
અથવા મ્યુનિસિપલ કમિશનર-
રોના હુકમવગર ફરિયાદ કરવી
નહીં.

૪. આ આક્ટ પ્રમાણે દંડ બેસે તે લેવાસારે કોઈ માંયુસ ઉપર, મુંબઈના ગવરનર ઇન્
કૉસિલના હુકમ વગર અથવા સદરહુ ગવરનર ઇન્ કૉસિલના હુકમ પ્રમાણે ચાલનારા પો-
લીસ કમિશનરના હુકમવગર અથવા મુંબઈ રોહિરના મ્યુનિસિપલ કમિશનરના હુકમ વગર
ફરિયાદ કરવી નહીં.

લોહિજાંની સડક ઉપરની
આગની ગાડીને લાગુ નથી.

૫. મુંબઈ અથવા કુલાબા ટાપુની હદમાંની લોહિજાંની સડક ઉપર ફરવાસારે ને આગની
ગાડી વપરાતી હોય તે ગાડીને આ આક્ટનો કોઈ કાયમ લાગુ છે એવું સમજવું નહીં.

સન ૧૮૫૯ ના ૧૩ મા
આક્ટ પ્રમાણે દંડ વચ્ચલ કરવા.

૬. આ આક્ટ પ્રમાણે ને દંડ કર્યો હોય તે દંડ સન ૧૮૫૯ ના ૧૩ મા આક્ટના કાયમ
પ્રમાણે વચ્ચલ કરવા.

કારણની તથા સખખોની વિગત.

ધણીઓક સરકારી અને ખાનગી ઇમારતમાં તથા તેવીજ ૧ મિલ્લમાં તથા ૨ માન્યુફાક્ટ-
રીમાં બાકનાં જોરથી ચાલનારા સંખ્યા આપ્યા છે તેઓમાં હમણાં બહીઓનો ઉપયોગ કરેછે
તેથી ધૂમાડા ધણો યાયછે તે વાત ઉઘાડી છે. એ કારખાનાં રોહિરની બાહારના ભાગમાં
અને કોટમાં તથા કુલાબામાં વધતાં ચાલ્યાં છે એ બાબતની કાઠને ખાત્રી કરી લેવી હશે તે
સંહેજ થશે.

આ ટાપુ નહાનો છે પણ તેમાં લોકોની વસ્તી ઘાડી છે વાસ્તે આ ઉપદ્રવ ઓછો કરવા સાર
અને વધવા નહીં દેવા સાર જેમ અને તેમ વેહેલો ઉપાય કરવાની ધણી અગત્ય છે.

ખમુજીએ હુકમ બંદોગાન આલીનવાખ મુસ્તેતાખ
હજરત આનરબલ ગવરનર સાહેબ બાહાદૂર
દર ઇજલાસ કૉસિલ.

લિટલટન હાલીઓક બેલી સાહેબ,

ઉપરી સેક્રેટરી નિસખત સરકાર એઓની સહી.

મુક્રમ પ્રણા, કૉસિલની કચેરી.

તારીખ ૨૮ મી જુલૈ સન ૧૮૯૨ હિરી.

(True Translation)

VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government.

૧ મિલ્લ ઓટલે યંત્ર.

૨ માન્યુફાક્ટરી ઓટલે કારખાનું.

ముంబయి వేల్చి స్త్రీపివ దివాప గమే. పునోగగన
దదంధా కేలన గళ మోనిదింగన.

బందిగాన అల్లనవాల మున్నత్రాల బరుక అనరా
బలనవకనర సాహిబ బాతుర్ బంబికి ముంబయి యువ
కాంబి హాంసూ కానూ మాదువ బాబులు కాంసలననియ
మనగ ప్రకార కిగిని బరదిరువ అక్కిన మనుషుదే యన్ను అబ్బిచ్చ
యహాంసూ కారణ గళ తపస్వీలు సరెతవాని ప్రసిద్ధ పడినో
నానిరుత్తదే.

ముంబయి హాంసూ కులాబాంబా బామూదోగిని
న అన్ని కాలేయోగిని హోగి యింద అనువంధా అసంతుర
వన్ను కమ్మ మాదోలా నా యుక్త వానిరుత్తదే యాద్దరింద
నిస్వేదమువదేనేందరి.

పుట్టెక.

గ సనగరక్షిని యిది అగష్ట లింగళ మోదలనే త్రాని
మోదలుగోండు ముంబయి అథవా కులాబా బామూదల్ల అథ
వాంబామోదరినారే యింద గం నలుగళ అ. తరదల్ల వా
ప్తే యింద య. త్రగళన్ను నదిసువ గోలాస్తర పుపయోగ-
మాదిరువంధా అథవా మోదలా గువంధా అన్ని కాలేగళా. -
మత్తు సావరెనిక అథవా సరకారి కేలన, అథవా యిమాతల్,
అథవా యావదాదరు మేల, అథవా పోక్కిరి, అథవా త్వాపి
వకారబానీ, అథవా రంగిసువ కారబానీ, అథవా కచ్చిలక్కిలక
దకారబానీ, అథవా కంధి కారబానీ, అథవా మద్రవన్ను సో
దిసువకారబానీ, అథవా పోక్కిరి, అథవా సన్నరే యన్ను కు
ర్దుమాదువ కారబానీ, అథవా భట్టార కారబానీ, అథవా
దేవదయోగి కారబానీ, అథవా నిరిన నళద కారబానీ, అ
థవా ప్తేనకం పని, అథవా స్త్రీనింగకం పనియ, అథవా ప్తేనింగ
కం పనియ, అథవా స్త్రీనింగ, ప్తేనింగకం పనియ, అథవా ప్త్రా
స్థల మిలకం పనియ, అథవా గ్గిల కం పనియ కారబానీ, అ
థవా బషగమాదువంధా కారబానీ, అథవా పేనిననులరతియ
మోరియ. పల స్త్రీమ నావిగి నేరనకం పనియ అథవా -
బాంబి స్త్రీమ నావిగి నేరనకం పనియ అథవా యితర స్త్రీ
మనావి నేరనకం పనియ తాబేయోగిని అథవా అ
బ్బిచ్చి నోగిని యావ కారబానీ యాదుకు కరియే, యిం
ధాద్దరల్ల పుపయోగ మాదోలా నాదంధా అథవా మోద

ముంబయి హాంసూకూ
బా బామూదోగిని అన్ని
కాలేయోగిని హోగియ
న్ను పరిసరేరు.

మిల, అ. దరియ. త్ర.

* పోక్కిరి అ. దరి కారబానీ.

+ బోక్కిరి అ. దరి ధానల్ ముం. తాద్దర కేలని మద్రవన్ను తయారుమాదువంధా

* స్త్రీనింగకం పని అ. దరి గూలు తేని యువకం పని.

ప్తేనకం పని అ. దరి. గచ్చిలక్కిలకం మ. దల్లెయవకు.

గ్గిల కం పని అ. దరి బషగమాదువంధా మ. దల్లెయవకు.

పేనింగకం పని అ. దరి, స్త్రీమనావిగి మ. దల్లెయవకు.

లానువంధా అగ్నికావేగళు, అథవా ముంబయి అథవాకు
 లాబా బామూదల్ల అథవా అదర శీనారీయింద సూరు గబు
 గళు అంతరదల్ల వాప్రపారవన్నదరు అథవా కనబన్నదరు న
 దిసువగోలకర్త పువయోగమాదలాగిరువంధా అథవా-
 మాదలానువంధా అగ్నికావేయోగగీ వాప్రేదయం ప్రదపుప
 యోగవన్న మాదిరల అథవా మాదదే యరల తథాపి అం
 థా భుష్టియోగగీంద హోరదువంధా హోగీయు పురిదు హో
 గువంత్రి అంథా అగ్నికావేయన్న కష్టబీలకు అథవా అంథా
 ద్దరల్ల దేభ్య కదిమి మాదబీలకు మత్తు సనంక్షిణే యుగవి
 అగష్ట తింగళు గనే తారీజన నంతరముంబయి అథవా-
 కులాదా బామూదల్ల అథవా బి బామూద శీనారీయిందం
 గబుగళు అంతరదల్ల హోగీ పురిదు హోగద ఠాంగీ కష్టద
 థా అగ్నికావేయ పువయోగవన్న యావ మనుష్యనాద
 రు మాదిదరీ, అథవా హోగీయు తన్నాని పురిదు హోగద
 ఠాంగీ యరువంధా అగ్నికావేయ పువయోగవన్న యావ
 మనుష్యనాదరుగా ఫీల తనదింద మాదిదరీ, అథవా అ
 సంత్రుకరవాదదేనికీయూ కమిపదల్లకువ బునరిగీ-
 తోలరువంత్రి అథవా యి తర రీతియింద పుపప్రవ బిగువ
 తీ వాప్రపార అథవా కిలకువన్న నదిదరీ మత్తు అంథా శీ
 నికీయూ, అథవా యి తర పుపప్రవసంభవిక గోదదం త్రీ
 లాదమష్టిగీ పుపాయవన్న మాదదిద్దరీ యా ప్రకార గున్ద
 మాదువంధా ప్రతి మనుష్యను సదరయూ ప్రకారద రికాణీ
 ద మా అతనాగి, పుపభ్యోగ కతనాగి, యిద్దల్ల అంథవ
 నమేరీ అథవా సదరయూ ప్రకారద మా అతన అథవా పు
 పభ్యోగ కతనాగి మునిమ అథవా గుమాస్తా అథవాము
 బ్రాగ్రి అథవా ప్రకారమ్యాన యంథవన మేరీ అథవా యి
 థవనింద నేమిసలాదంధా యి తర మనుష్యన మేరీ బుష్ట
 స తిభీధిపీనన అథవా పీనన సమక్ష గున్ద సా బిలా
 దల్ల అంథవను గం రుపాయ పరిగీ అథవా నిదానళు
 పాయ పరిగీదందవన్న తేరతక్కు మత్తు యరదనే
 తివతికనదరీ ప్రకారసా బిలాదరీ గం రుపాయ దందమా
 దబీలకు మత్తు ముందీ సదరీ ప్రకార గున్ద సా బిలా
 దరీ మావదల్ల గున్ద సా బిలాదబిగ్గీ మాదలాగిరువం
 థా దందవదు ప్త ద్ద దాద మాదబీలకు.

హోగీ అగద. తేకష్టగీద
 పువయోగవేమా ప్రదల్ల
 దంధవాగలక్తిల్ల.

1. "హోగీ పురిగోల" యా కబ్బద అథవా వనస్త్
 సంగదల్ల యావత్తు, హోగీయన్న పురికు తక్కుత త్రి
 య బారదు. యావ బుష్టినన సమక్ష అథవా బుష్టినన సమక్ష
 ఠా బురు తిగువబిగ్గీ యావ మనుష్యని గాదరు సమనుఖీ
 దూలగాగి ద్దల్ల అగ్నికావేయోగగీంద హోరదువంధా హో
 + హోరమ్యాన అదర మున్దరథా.

గి యావత్తు, పురిదు యోగము వంటి అంధాద్వంద్వ సదరకూ
మనుష్యుల కష్టములవదాగి అధవా అంధాద్వంద్వ ప్రేరభారముది
రువదాగి అబిగ్ర బరుళ బాగ్రతి యిందిరువదాగి వ అంధా
కాశీయ యోగియు సాకాదష్ట పురిదు యోగిరుత్తదేబదాగి
అంధా బుష్టే నివ అధవా బుష్టే సరనబరిగి తోరబందశి యా
అక్కిన మీలంద మాదలాగువంధా దందవన్న అధవరు మాఘ
మాదబరుదు.

౨ యా అక్కి నోగిని రూపు లాగూ యిరువంధా రికాణి
దమాబిళ అధవా పుషభోగ కలా అధవా యింధవన-
మునిల మ అధవా గుమాస్తా అధవా ముఖ్యోర అధవా ఖ్వా-
రమాన్త అధవా అధవనింద నీమిస లాదాధా యింతరమను
ప్రేయింధవను రికాణి యన్న నోదువదరదేసి యింద ముంబు
శురర మీల అంశ కమిశనరనింద, అధవా ముగ్ధిని నిపల్కమిశ
నరనింద యోగ్యరి అయింద అధికార క్షోదబుష్టేధా మనుష్య
నిగి తన్న రికాణి యన్న నోది నోదిసదిద్దర, అంధా సుగతియల్ల
ముంబుయ శురర మీల అంశ కమిశనర అధవా ముగ్ధిని నిపల్క-
కమిశనరర వే ఖిళుకుమి నమీలంద యావకాన స్థిబలిగి
అధికారదూరరుత్తదో అంధవనిగి ముంబుయ అధవాకులా
బా బా మాదోగిని అధవా అ బా మాద రికాణి యింద ౧౦౦గబ
గళ అంతరద్రువంధా యిమారతియల్ల అధవా రికాణి యిల్లయ
రువంధా అగ్నికాశీ, అధవా సదరకూ ప్రకారద పుషద్రవ కారక
కాద వాల్మికార అధవా కిలసవన్న నది సుత్తిరువంధా యిమారతి
యల్ల అధవా రికాణియల్ల సాద్ర్య కారరశుతి అధవా సాద్ర్య
కారరయోలాగి యోగ్య అంధాద్వ యావత్తు నోదలకకి అధిక
రవదే. మత్తు అంధా కాన స్థిబలిగి అధవా అవన సాద్ర్యకారరిగి
సదరకూ ప్రకార రుకుము బబూ యి సుత్తిరువకకిలసదల్ల యావ
మనుష్యనాదరు రురకతు మాదిద బగ్గి యావ బుష్టే సరనమక్కు
వాదరు అధవా బుష్టే సర సమక్కు వాదరు గునకేద సాబిలాదల్ల
అధవనిగి అక్కినూరు రుపా యివరిగి దందవా దిలయ యాగూ
అవను అంధా దందవన్న క్షోదలక్కి జేరకు.

అన్ని వాళ్లె యన్న నోగి
దలక్కి కాన స్థిబలిగి అ
ధికార క్షోదజేరకు.

౪ యా అక్కిన మీలంద బిల శ్రుత్తా దందవన్న త్రిగదుకూ
శువ గోలస్తర యావ మనుష్యున మీలందరు ఫియో రద మాద
జేకాదల్ల ముంబుయ గవరనర యనకకనిలవర, అధవా సదర
కూ గవరనర యనకకననిలవర రుకుమి నమీలంద నదియు
వంధా మీల అంశ కమిశనర, అధవా ముంబుయ శురర ముగ్ధిని
నిపల్కమిశనర, యింధవరు రుకుమి నయో తునవయో రద
మాద బాదరు.

ఫియో రదగన్న గవరనర
యనకకనిలవర అధవా
ముగ్ధిని నిపల్కమిశనర
రుకుమి నయో తునవయో
రదమాదరు.

౫ ముంబుయ అధవాకులాబా బా మాద రుద్ది నోగిని తోర
ఖంది రక్షేదమీలై పుషయోగ పదిసువంధా యోగి గాది గళిగి
యొల్కినోగిని యావరూపు అదరూలాగూ అదేదుత్తియబారదు.

తోర ఖందిరక్షేద యో
గి గాదిగి లాగూ యిల్లా.

దాదవన్ను సనగింజనే
యింకవి గిన్నే అక్షయ
యశసూలుమాదబేరు.

౬ యో అక్షయ అన్నయ మందలాగు వంధా దాదవన్ను సనగింజనే
నీ యింకవి గిన్నే అక్షయ సూళుగన తరాపు గళ అన్నయ వసూలుమా
దబేరు.

అభిప్రాయ ఠాం గూ కారణ యివుగళ తపశిలు.

అనేకవాద సరకారి ఠాం గూ ఖానగి యిమారతాళిగా
ళగి ఠాంగేయి మిల్ల నీళగి ఠాం గూ మ్రాన్మరైమై యోళగి
వాళ్ళి యింద నదియువంధా యంత్ర గళన్ను తరూణ్ణాగిరు త్రవే.
అవుగళల్ల అగ్నిరావేయ పుపయోగ వన్ను మాదుత్తరాద్దరింద
బరుళుగి అగుత్రదే. యింథా కార ఖా నీగళు శురీన గిరార
భాగదల్ల ఠాం గూ శిశ్రిదల్ల ఠాం గూ శులాబేయ త్రద్దెగళ
వాగుత్రవే యో విష్ణయదల్ల యారిగాదరు శురు బు ఖా త్రి అభిదే.
యో బా మూ స. గా దిద్దు యిందరల్ల బునర వన్ను బరుళువా
గిరు వద్దరింద యో వుపద్రవన్ను కమ్మి మాదువదరదేసే యింద బి
ప్రదంద యిలాబు నదిస తక్కుదు బరుళు అ వశ్యకర వాగిరు త్రదే.-

బమూర్తి బి రుకుమ బందిగాన
అల్లనవాబ మున్న త్రాబరుబరత
అనరబల నవరనరసాంబేలు బూరు
ద్దురదరయి బులాస కౌనసల.

ముకామమనో.
కౌనసలకబేరి.
త్రారే యింకమాదే
బులా యింకనగింజ
నే యింకవి.

అవలవనరాల్లర బిలసాంబేలు,
దేమి పిన్నే బూరి నీస బతసరకార-
యవరసది.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.